پارتيا مەن مەملەكەت بستەرىنىڭ دامۇ قاجەتىنە ۋىلەسىپ، زور توپتاعى ئۇمۇرالدى دا قابىلەتتى جوعارى دەڭگەيلى دارىندارلاردى باۋلۇ، جەتىلدىرۇ كەرەك

(باسى 1 ـ بەتتە)

جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۇى سىندى جۇڭگو ارمانىن جۇزەگە اسىرۇعا ۇلەس قوسۇ كەرەك.

جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسى ورتالىق كومىتەتى ساياسي بيۇروسىنىڭ تۇراقتى مۇشەسى، مەملەكەتتىك كەڭەسىنىڭ زۇڭلىي لي كەچياڭ بەكتۇ جازىپ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: اسپيرانتتىق اعارتۋ جوعارى دەڭگەيلى دارىندارلاردى باۋلۇ جانە جاڭالىق اشۇ، جاسامپازدىق جاراتۋ ماڭىزدى بورىشىن ارقالاپ وتىر، ول مەملەكەتتىك دامۇدىڭ، قوعامنىڭ العا باسۋىنىڭ ماڭىزدى ىرگە تاسى. رەفورما جاسالىپ، ەسىك اشىلعانىنان بەرى، ەلىمىزدىڭ اسپيرانتتىق اعارتۋىندا تاريحي سەكىرۋ جۇزەگە اسىپ، توپ ـ توپ تالانتتى دارىندارلاردى باۋلىپ جەتىلدىرىپ، پارتيا مەن مەملەكەت بستەرىنىڭ دامۇىنا كورنەكتى ۇلەس قوستى. شي جينپينگتىڭ جاڭا ءداۋىر جۇڭگوشا سوتسيالىزم يدەياسىن جەتەكشى ەتۋگە تاباندى بولىپ، پارتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ، مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ شەشىمدەرىن، ورنالاستىرۋلارىن مۇقيات دايەكتەندىرىپ، مەملەكەتتىك ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۇىنىڭ نەگىزگى شايقاس مايدانى، حالىق بۇقاراسىنىڭ سۇرانىسى جانە دۇنيە ءجۇزى علىم ـ تەحنيكاسىنىڭ دامۇى سياقتى ەڭ الدىڭعى لەكتى بەتكە الا وتىرىپ، كوپ سالانىڭ قاجەتىنە ۇيلەسەتىن دارىندارلاردى باۋلىپ جەتىلدىرۇ كەرەك. اسپيرانتتاردى باۋلۇ ۇلگىسى رەفورماسىن تەرەڭدەتىپ، ەمتيحان الىپ وقۇشى قابىلداۋ ءتۇزىمىن، ءپان ساباقتارىن ورنالاستىرۇدى ونان ارى ساپالىلاندىرىپ، علمي زەرتتەۋ مەن وقىتۋدىڭ توعىسۋىن جانە ءوندىرىس پەن وقىتۋدىڭ توعىسۋىن جەدەپ، حالقارالىق سەلبەستىكتى كۇشەيتىپ، اسپيرانتتاردىڭ امالياتتىق قابىلەتىن، جاڭالىق اشۇ قابىلەتىن كۇش سالا ارتتىرىپ، سوتسيالىستىك وسىزامانداناعان قۇاتتى مەملەكەت قۇرۇعا دارىندارلار جاعىنان مىعىم تىرەك ازىرلەۋ كەرەك.

مەملەكەتتىك اسپيرانتتىق اعارتۋ ءماجىلىسى 7 ـ ايدىڭ 29 ـ كۇنى بەيجىڭدە اشىلدى. جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسى ورتالىق كومىتەتى ساياسي يۇروسىنىڭ مۇشەسى، مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ ورىنباسار زۇڭلىي سۇن چۇنلان ماجلىسكە قاتىناستى ءارى ءسوز سويلەدى. ول مىنالاردى ءبىلدىردى: باس شۇجي شي جينپينگتىڭ اسپيرانتتىق اعارتۋ جونىندەگى ماڭىزدى نۇسقاۋىنىڭ رۋحىن ىسكەرىلەي ۇيرەنىپ، دايەكتەندىرىپ، پارتيانىڭ وقۇ ـ اعارتۋ باعىتىن جاپىاي دايەكتەندىرىپ، ءمورال ارقىلى ادام تاربيەلەۋ ءتۇبىرلى مىندەتتىن تياناقتاندىرىپ، اسپيرانتتىق اعارتۋ ساپاسىن جوعارىلاتۋدى وزەك ەتىپ، رەفورما، جاڭالىق اشۇدى تەرەڭدەتىپ، ماندىك دامۇدى ىلگەرىلەتۋ كەرەك. زەرتتەۋدى اسپيرانتتاردىڭ ساپاسىن ولشەۋدىڭ نەگىزگى كورسەتكىشى ەتىپ، پاندەر مەن ماماندىقتاردىڭ ورنالاسۋىن ساپالىلاندىرىپ، تۇرگە ءبولىپ باۋلۇعا، اشىق سەلبەستىك جاساۋعا ءمان بەرىپ، زەرتتەۋ مەن جاڭالىق اشۇ قابىلەتىنە يە جوعارى دەڭگەيلى دارىندارلاردى باۋلىپ جەتىلدىرۇ كەرەك. جەتەكشى وقىتۋشىلار قوسىنى قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، تۇرلىشە علمي دارەجە تيىنە مەڭزەس وقۇ ـ اعارتۋ باعالاۋ جۇيەسىن كەمەلدەندىرىپ، ساپا باسقارۋدى، مەكتەپ ستيلىن، ۇيرەنۋ ستيلىن قالىپتاستىرىپ، اسپيرانتتىق اعارتۋدىڭ جوعارى ساپالى دامۇىنا جەتەكشىلىك ەتۋ كەرەك.

ءماجلىس بەينە ەكران ءماجلىسى فورماسىمەن اشىلدى. بەيجىڭ داشۇەسىندەگى، چيڭحۋا داشۇەسىندەگى، حۋاجۇڭ علىم ـ تەحنيكا داشۇەسىندەگى، شي ـ ان ەلەكترون علىم ـ تەحنيكا داشۇەسىندەگى جانە جياڭسۋ ولكەسىندەگى جاۋاپتى جولداستار ماجلىستە تاجىريبە اۋىستىرىپ ءسوز سويلەدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ول بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ نەعۇرلىم شەشۋشى كەزەڭگە وتكەن سايىن، حالقتى بارىنەن جوعارى قويۋعا، حالىق تۇرمىسىن الدىمەن ويلاستىرۋعا سولعۇرلىم تاباندى بولۋ، بۇقارانى سولعۇرلىم "كوجە قاتقىپەن"، "استىقپەن" ويداعىداي قامتاماسىز ەتۋ كەرەك.

شينليان بازارى مەن بەيىۋانچۇن بازارىندا شوكىرات زاكىر بازار تيجارالىن باسقارۋشىلارمەن جانە جەكە ساۋدا ـ ونەركاسىپشىلەرمەن تىقىلاسپەن پىكىر اۋىستىرىپ، اۋىل شارۋاشىلىق قوسىمشا ونىمدەرىمەن قامداۋ، ساتۋ، باعا، زات جەتكىزۋ جانە ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ شارالارىنىڭ تياناقتانۋ جاعدايىن ەگجەي ـ تەگجەيلى ۇعىستى.

شوكىرات زاكىر بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: ۇرىمجىدەگى كوكونىس جانە اۋىل شارۋاشىلىق قوسىمشا ونىمدەرى تولايىم ساتۋ بازارلارى ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ شارالارىن باتىل، ويداعىداي تياناقتاندىرىپ، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ كاسىپتىك قىزمەتكەرلەرىنىڭ پىكىرىن ىرىقتىلىقپەن قابىلداپ، بازار باسقارۋدى كۇشەيتىپ، ادامدارداڭ، زات اينالىمىنىڭ جانە اۋتوكولىكتەردىڭ تارتىپپەن كىرىپ ـ شىعۋىن، توقتاۋىن جۇزەگە اسىرىپ، ادامدارداڭ توپتاسۋىن تەجەپ، بازاردىڭ ورتا تازالىعى مەن حاۋىپسىزدىگىنە شنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك. ول بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ شارالارىن ويداعىداي تياناقتاندىرىپ، اۋىل شارۋاشىلىق قوسىمشا ونىمدەرىمەن قامداۋ، ساتۋ ـ مانەرلەۋ، تاسۋ، جەتكىزۋ، ساقتاۋ سياقتى حاۋىپسىزدىك وتكەلدەرىن مىقتاپ مەڭگەرىپ، حالىق بۇقاراسىنىڭ ـ سۋ حاۋىپسىزدىگىن باتىل قامتاماسىز ەتۋ كەرەك.

شوكىرات زاكىر مىنالاردى تالاپ ەتتى: ءۇرىمجى قالاسىنداعى قاتىستى تاراۋلار سايكەسۋدى كۇشەيتىپ، بۇقارانى تۇرمىستىق زاتتىق ماتەريالدارمەن قامداۋ جاسىل ارناسىن ىركىلىسسىزدەندىرىپ، بۇقارانى "كوجە قاتقىپەن"، "استىقپەن" قامداۋ ارناسىنىڭ ىركىلىسسىز بولۋىنا شنايى كەپىلدىك ەتىپ، حالىق بۇقاراسىن نەگىزگى تۇرمىستىق زاتتىق ماتەريالدارمەن جانە اۋىل شارۋاشىلىق قوسىمشا ونىمدەرىمەن قامداۋدىڭ بەرىك ارتقى تىرەگى بولۋ كەرەك. قاتىستى تاراۋلار، الەۋمەتتىك اۋماقتار، تولايىم ساتۋ تيجارات ساۋدا گەرلەرى تىعىز سايكەسپ، تاسىمالداۋدى كۇشەيتىپ، ىندەت كەزىندەگى جانە قۇربان ايت مەرەكەسىندەگى كونىس، ەت سياقتى اۋىل شارۋاشىلىق قوسىمشا ونىمدەرىمەن قامداۋدىڭ جەتكىلىكتى، ءتۇرىنىڭ تولىق، باعاسىنىڭ ورنىقتى بولۋىنا شنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك.

اۋتونوميالى رايون باسشىلارىنان قادىلبەك قامزا، ما شيۇڭچىك قاتارلىلار تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋگە قاتىناستى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

اڭگىمە ءماجلىسىن اشىپ، ارناۋلى تۇردە ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ قىزمەتى شارالارىن ساپالىلاندىرۋ، كەمەلدەندىرۋ، ءۇرىمجىنى ءتۇيىن ەتكەن، بۇكىل رايون سايكەسە بىرلەسپ قيىمىلدايتىن ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ جۇيەسىن قۇرىپ، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ توسقاۋىل شايقاسىنىڭ جەڭىسىنە باتىل قول جەتكىزۋ جونىندەگى پىكىر ـ ۇسىنىستاردى تىڭدادى.

اڭگىمە ماجلىستە اۋتونوميالى رايونىنىڭ ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ ماماندارى ما ميڭحۇي، نيە مينجيان، ۋاڭ شاۋحۋا، لۇ چىن جانە اۋتونوميالى رايوننىڭ اۋرۋدىڭ الدىن الۋ، تىزگىندەۋ ورتالعىنىڭ مەڭگەرۋشىسى سۇي يان قاتارلىلار ىلگەرىندى ـ كەيىندى ءسوز سويلەپ، جەكە ـ جەكە قازىرگى بۇكىل رايوننىڭ ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋىنە ءدوپ كەلگەن جاعداي، اۋقىمدىق زاڭدىلىق، ءادىس ـ تاكتيكا، قىزمەت ءتۇيىنى سياقتىلار جونىندە پىكىر ـ ۇسىنىستارىن ايتتى.

ماماندارداڭ پىكىر ـ ۇسىنىستارىن تىڭداعاننان كەيىن، لي پىڭشين بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: ىندەت تۇىلعانىن كەيىن، اۋتونوميالى رايوندىق پارتكوم الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ماماندارىنىڭ رولىن ساۋلەلەندىرىپ، ارناۋلى ماماندىق كۇشتەرگە سۇيەنىپ، علمي تۇردە دالمە ـ ءدال ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدى علمي، دالمە ـ ءدال ورىستەتى. اۋتونوميالى رايوندىق پارتكوم ءار ۇلت ماماندارىنىڭ ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ ستراتەگيالارىن كەمەلدەندىرۋ، ەمدەۋ ـ قۇتقارۋعا جەتەكشىلىك ەتۋ، علمي زەرتتەۋدەن جەدەل قامال الۋ سياقتى جاقتاردا قوسقان ۇلەسىن مەن قۇلشىنىستارىن تولىق تۇراقتاندىرىدى، كوپشىلىككە قۇرمەت بىلدىرەمىن جانە العىس ايتامىن.

لي پىڭشين بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: وسى رەتكى ىندەت توسىن تۇىلدى، ۇيرۇستىڭ تارالعىشتىعى كۇشتى، تارالۋى تەز، سىرقات جاسىرىن، اۋرۋ بەلگىسى جوق جۇعىمدالۋشىلار كوپ، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ شايقاسى ايرىقشا كۇردەلى، مۇنى تومەن مەجەلەۋگە كەلمەيدى. ءسوزسىز، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدى كەلەلى ساياسي جاۋاپكەرشىلىك ساناۋعا، كورنەكتى ورىنعا قويۋعا تاباندى بولىپ، ماماندارداڭ رولىن ساۋلەلەندىرۋگە، ارناۋلى ماماندىق كۇشتەرگە سۇيەنۋگە ونان ارى دەن قويىپ، مامانداردىڭ ارقىلى بۇقارانى جەتەكتەۋدى، مامانداردىڭ مەن بۇقارانى ۇشتاستىرۋدى، كوپ بولىپ ساقتانىپ، كوپ بولىپ تىزگىندەۋدى ورىندايىن، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ قىزمەتىنىڭ ساپاسىنى تۇرمىستىق زاتتىق ماتەريالدارمەن قامداۋ جاسىل ارناسىن ىركىلىسسىزدەندىرىپ، بۇقارانى "كوجە قاتقىپەن"، "استىقپەن" قامداۋ ارناسىنىڭ ىركىلىسسىز بولۋىنا شنايى كەپىلدىك ەتىپ، حالىق بۇقاراسىن نەگىزگى تۇرمىستىق زاتتىق ماتەريالدارمەن جانە اۋىل شارۋاشىلىق قوسىمشا ونىمدەرىمەن قامداۋدىڭ بەرىك ارتقى تىرەگى بولۋ كەرەك. قاتىستى تاراۋلار، الەۋمەتتىك اۋماقتار، تولايىم ساتۋ تيجارات ساۋدا گەرلەرى تىعىز سايكەسپ، تاسىمالداۋدى كۇشەيتىپ، ىندەت كەزىندەگى جانە قۇربان ايت مەرەكەسىندەگى كونىس، ەت سياقتى اۋىل شارۋاشىلىق قوسىمشا ونىمدەرىمەن قامداۋدىڭ جەتكىلىكتى، ءتۇرىنىڭ تولىق، باعاسىنىڭ ورنىقتى بولۋىنا شنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك.

اۋتونوميالى رايون باسشىلارىنان تيان ۋىن، ۋاڭ ميڭشان اڭگىمە ماجىلىسكە قاتىناستى.

ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدى جانە ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۇدى ءبىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتەيىك

ءۇرىمجى قالاسىنداعى قايتقان اسكەرىلەر ىندەتكە قارسى اتتانۋدىڭ ءبىرىنشى شەبىنە بەلسەندىلىكپەن اتتاندى

ىندەت الدىندا قاسىەتتەرىن ايگىلەدى

گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ءتىلشىسى رىن حۋا 7 ـ ايدىڭ 29 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. ءۇرىمجى قالالىق قوسىنىنان قايتقان اسكەرىلەر ىستەرى مەكەمەسىنە ۇعىسۋىمىزشا، كەزەكتەگى ءۇرىمجى قالاسىنىڭ ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ جاعدايىنا مەڭزەس، وسى مەكەمە بۇكىل قالاداعى قوسىنىنان قايتقان قالىڭ اسكەرىلەرگە بىلاي دەپ ۇندەۋ جاريالاعان: دەرەۋ ارەكەتتەنىپ، ەرىكتى قىزمەت وتەۋ قيىمىنا بەلسەنە ات سالىسىپ، كوممۇنيستىك پارتيا مۇشەلەرىنىڭ اۋانگارد، ۇلگىلىك، باستاماشىلدىق رولىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ توسقاۋىل شايقاسى سىندى قاتاڭ شايقاستىڭ جەڭىسىنە باتىل قول جەتكىزۋدە جاۋاپكەرشىلىكتى ايگىلەپ، ىسكەرلىك كورسەتپىس، ءىس جۇزىندەگى ارەكەت ارقىلى ارميا تۇىنىنىڭ داڭقىن ۇزدىكسىز اسىرايىق.

ۇندەۋ جاريالانعان سوڭ، قوسىنىنان قايتقان كوپتەگەن اسكەرىلەر جابال تىزىمدەلىپ، شايقاسقا قاتىناسۋ ءوتىنىشىن جازىپ، ىندەتكە قارسى اتتانۋدىڭ ءبىرىنشى شەبىنە اتتاندى. قوسىنىنان قايتقان اسكەري ۋاڭ يانجۋ وسى ۇندەۋدى دەرەۋ ۇيچات دوستار شەڭبەرىندە جاريالادى ءارى: "قوسىنىنان قايتقانمەن قاسىەتىمىزدى ساقتايمىز، ەرىك ـ جىگەرىمىز مۇقالمايدى. ىندەتكە قارسى شايقاسقا بەلسەنە قاتىناسايىق!" دەپ لەبىز جازدى.

ۋاڭ يانجۋ بىلاي دەدى: "الەۋمەتتىك اۋماقتىڭ ەرىكتىلەردى قابىلدايتىنىن بىلگەن سوڭ، دەرەۋ تىزىمگە الدىردىم. قوسىنىنان قايتقان اسكەري رەتىندە، اتويلاپ الدا ءجۇرۋ مەنىڭ جاۋاپكەرشىلىگىم ءارى بورىشىم. بۇرىنعى كەيبىر جاۋىنگەر سەرىكتەرىم ۇيچات دوستار شەڭبەرىندە جاريالاعان ۇندەۋىمدى كورگەن سوڭ، ەرىكتىلەر قىيمىلىنا قاتىناسۋعا ولار دا بەلسەنە تىزىمدەلدى".

ءۇرىمجى قالالىق قوسىنىنان قايتقان اسكەرىلەردىڭ جۇمىستانۋىنا، شارۋاشىلىق قۇرۇۋىنا قىزمەت وتەۋ قوعامنىڭ ساناعىنا قاراعاندا، 7 ـ ايدىڭ 29 ـ كۇنى ساعات 13كە دەيىن 500دەن استام قوسىنىنان قايتقان اسكەري ەرىكتى قىزمەت وتەۋگە قاتىناسقان.

ءۇرىمجى قالالىق قوسىنىنان قايتقان اسكەرىلەر ىستەرى مەكەمەسى پارتيا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ شۇجيى، مەكەمە باستىعى، قالالىق قوس قورعاۋ كەڭسەسىنىڭ مەڭگەرۋشىسى رىن جۇن تىلشىگە مىنانى ايتتى: ءۇرىمجى قالاسىنداعى ىندەت تۇىلعان سوڭ، ىندەتكە قارسى اتتانۋدىڭ ءبىرىنشى شەبىنە بەلسەنە اتتانعان قوسىنىنان قايتقان اسكەرىلەر قوعام ساناققا العان سانىمەن شەكتەلىپ قالعان جوق. اناعۇرلىم كوپ قوسىنىنان قايتقان اسكەرىلەر ىرىقتىلىقپەن جاۋاپكەرشىلىكتى باتىل ارقالاپ، ىندەتكە قارسى ەڭ الدىڭعى شەپتە اتويلاپ، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ توسقاۋىل شايقاسىنىڭ جەڭىسىنە قول جەتكىزۋدە اسكەرىلەردىڭ قاسىەتىن جانە جاڭا داۋىردەگى قوسىنىنان قايتقان اسكەرىلەردىڭ جاڭا جاۋاپكەرشىلىگىن ايگىلەدى.

ءتىلشىنىڭ ۇعىسۋىنا قاراعاندا، قوسىنان قايتقان اسكەرىلەر ەرىكتى قىزمەت وتەۋگە بەلسەنە ات سالىسۋدان سىرت، ءۇرىمجى قالاسىنداعى قوس قورعاۋ ەرىكتىلەرى قىزمەت وتەۋ اتەرىنىڭ قاراستىلىعىنداعى ساقا اسكەرىلەردىڭ الەۋمەتتىك يگىلىك قيىمىلى، اسكەر شەشە، لەي فىڭ اۋتوموبيل اترەتى، قىزىل جۇلدىز حور ۇيىرمەسى سياقتىلاردى قامتىعان ەرىكتىلەر اترەتتەرى دە بەلسەنە ارەكەتكە كەلگەن.

زاتتىق ماتەريالدار جەتكىلىكتى بولدى

7 ـ ايدىڭ 28 ـ كۇنى ءۇرىمجى قالاسى تيانشان رايونى سۇيچۇان جولى اۋماعىن باسقارۋ كوميتەتى رىگۋاڭ الەۋمەتتىك اۋماعىنىڭ كوكونىس تىكە ساتۋ دۇكەننىڭ قىزمەتكەرلەرى تۇرعىندارعا جۇمىرتقا جەتكىزۋگە ازىرلەنۋدە. ءۇرىمجى قالاسىنىڭ ءارقايسى كوكونىس تىكە ساتۋ دۇكەندەرىندە تۇرمىستىق زاتتىق ماتەريالدار جەتكىلىكتى، باعاسى ورنىقتى بولدى.

□ سۋرەتتى گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ءتىلشىسى وتكىر نيجات تۇسىرگەن

زارارسىزداندىرعىشتى جۇيەلى، علمي پايدالانايىق

ساقتانۋ باعدارناماسى

گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى تىلشىلەرى **جاۋ چۇنحۋا، لي چۇنشيا** 7 ـ ايدىڭ 29 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ كەزىندە ءۇيدى تازالاعاندا زارارسىزداندىرعىشتى پايدالانۋ كەرەك پە، جوق پا؟ پايدالانۋ بارىسىندا نەلەرگە كوڭىل ءبولۋ قاجەت؟ ءۇرىمجى قالالىق اۋرۋدىڭ الدىن الۋ ـ تىزگىندەۋ ورتالعىنىڭ ورىنباسار مەڭگەرۋشىسى ۇىن گوشين قالىڭ قالا تۇرعىندارىنا مىنانى ەسكەرتتى: جاڭا تيپتى ايدارشا ۇيرۇس، نەگىزىنەن، جاقىن ارالىقتا تىنىس الۋ جولىنان شققان تۇكىرىك شاشىراندىلارىنان جانە جاقىن جۇىسۋدان تارالادى، ەگەر وتباسىندا نەمەسە مەكەمەدە جاڭا تيپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنۋ ىندەتىنىڭ دياگنوزى تۇراقتاندىرىلعان ناۋقاس، اۋرۋ بەلگىسى جوق جۇعىمدالۋشى نەمەسە جاقىن جۇىسۋشى بولماسا، زارارسىزداندىرعىشتى ءار كۇنى بۇركۇدىڭ قاجەتى جوق، بولمە ءىشى تازالعان جاقسى ىستەسە بولعانى جەتىپ جاتىر.

ۇىن گوشين بىلاي دەدى: وتباسىمەن مەكەمەدە زارارسىزداندىرعىشتى كۇندەلىكتى پايدالانعاندا، زارارسىزداندىرعىشتىڭ تۇسىندىرمەسى بويىنشا علمي ۇيلەسىمدى پايدالانىپ، بەتالدى پايدالانۋدان اۋلاق بولۋ كەرەك؛ زارارسىزداندىرعىشتىڭ تۇسىندىرمەسىندە كورسەتىلگەن وبيەكتى كولەمىندە عانا پايدالانۋ ءتيىس، كولەمىنەن اسىرىپ پايدالانۋعا بولمايدى؛ ءتۇرلى زارارسىزداندىرعىشتىڭ بىرەۋىن عانا پايدالانۋ كەرەك، زارارسىزداندىرعىشتان ۇلانىپ قالۋدان ساقتانۋ ءۇشىن، ءتۇرلى زارارسىزداندىرعىشتى ءۇز قالاعانىنشا ارالاستىرىپ پايدالانباۋ كەرەك، "84" زارارسىزداندىرۋ سۇيىقتىعىن قۇرامىندا امياك بار دارەتحانا تازالاعىشپەن ارالاستىرىپ پايدالانۋعا بولمايدى. قالا تۇرعىندارى زارارسىزداندىرۋ سۇيىقتىعىن پايدالانعاندا، تۇسىندىرمەدەگى قويۋلىق دارەجەسىنە قاتاڭ نەگىزدەلە وتىرىپ دايىندالىپ، تۇسىندىرمەدە تالاپ ەتىلگەن ەڭ قىسقا زارارسىزداندىرۋ ۋاقىتىنا جەتۋگە كەپىلدىك ەتۋ كەرەك. زارارسىزداندىرعىشتى دايىندالعاندا جانە پايدالانعاندا، ۇيلەسىمدى قورعانۋ بۇيىمدارىن، ايتالىق، ماسكى، قورعانۋ قولقابى سياقتىلاردى (رازىنكە نەمەسە كاۋچۇك قولعاپتى پايدالانۋعا بولادى، ماتادان تىگىلگەن قولعاپتى نەمەسە جىپتەن توقىلعان قولعاپتى پايدالانۋعا بولمايدى) كيۋ كەرەك.

ۇىن گوشين بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: دەنەنى زارارسىزداندىرعاندا، باستىسى، قولدى، سوندىاي ـ اق لاستانۋدى مۇمكىن بولعان دەنەنىڭ باسقا بولىمدەرىن زارارسىزداندىرۋ كەرەك، بۇكىل دەنەگە شاشىپ زارارسىزداندىرۋعا بولمايدى. سپيريتپەن زارارسىزداندىرۋ ۇساق بۇيىمدارعا عانا قولدانىلادى، ۇلكەن كولەمدە بۇركۇگە كەلمەيدى. قالا تۇرعىندارى زارارسىزداندىرعىشتى حاۋىپسىز، ۇيلەسىمدى تۇردە ساقتاۋدى كەرەك، ورتتەن ساقتانۋ ءۇشىن، زارارسىزداندىرۋ سۇيىقتىعىن سۇىسىن قۇىمراسىنا قۇيۋعا بولمايدى. بايقاماي ءىشىپ الىپ ۇلانۋدان ساقتانۋ ءۇشىن، زارارسىزداندىرعىشتى بالالاردىڭ قولى جەتپەيتىن كولەڭكەلى سالقىن ورىنعا قويۋ كەرەك.

ۇىن گوشين بىلاي دەدى: "زارارسىزداندىرعىشتىڭ بەلگىلى دارەجەدە تىتىركەندىرگىشتىگى بار، استە شەكتەن اسىرىپ بەتالدى پايدالانۋعا بولمايدى، وتباسى مەن مەكەمەنى زارارسىزداندىرعاندا جەكەلىك قورعانۋدى جاقسى ىستەپ، زارارسىزداندىرۋ رولىن اتقارۋ ۋاقىتىنا جەتكەن سوڭ دەر كەزىندە تازا سۋمەن ءسۇرتىپ، زارارسىزداندىرىلعان بۇيىمدارىدى بۇلدىرۋىنەن ساقتانۋ كەرەك".